

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشکده ی ادبیات و علوم انسانی
بخش زبان و ادبیات فارسی

پایان نامه تحصیلی برای دریافت درجه کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی

بررسی عناصر فرهنگ عامه در غزلیات صائب تبریزی

استاد راهنما:

دکتر محمدرضا صرفی

استاد مشاور:

دکتر محمود مدبری

مؤلف:

شیما مظهری صفات

بهمن ماه ۱۳۸۹

تقدیم به

بانوی آب و آینه ، حضرت زهرا (س)

به دستان زحمتکش پدرم

و به چشمان پر مهر و عطوفت مادرم

تشکر و قدردانی

خواهد این درد به درمان برسد
نور دانش به شب جان برسد
همتی بود که از جانب استاد رسید
تا که این نامه به پایان برسد

بعد از سپاس از یزدان پاک که راهنمای جاویدان درون و بروم است بر خویشتن واجب می بینم که مراتب تشکر و قدردانی خود را از بزرگوارانی که در مسیر تحصیل علم مرا یاری کرده اند، اعلام کنم. خشت خشت دانسته های ادبی و یافته های علمی من در دانشگاه شهید باهنر کرمان به دست همت استادانی بزرگ بر هم گذاشته شد که اگر ذکر نامشان در واژه ای بگنجد، نهایت لطفشان را هیچ کلمه ای بر نمی تابد.

استادان گرانقدرم جناب آقای دکتر صرفی که زحمت راهنمایی این پژوهش را عهده دار بودند و جناب آقای دکتر مدبری، مشاور پایان نامه و هم چنین از سایر استادان بزرگ و عالم، جناب آقای دکتر امیری خراسانی، جناب آقای دکتر بصیری، جناب آقای دکتر طالبیان، جناب آقای دکتر محسنی نیا، سرکار خانم فرخ نیا و دیگران نهایت سپاس را دارم هر چند که زبان تشکر الکن است و بیان بزرگیشان، قاصر.

امیدوارم که بی کرانه ترین درودها را از بنده ی حقیر پذیرا باشید.

پای ملخی نزد سلیمان بردن
عیب است ولیکن هنر است از موری

چکیده

تحقیق و تعمق در باورهای عامیانه، کلید فهم و دریافت آثار ادبی است و می تواند پرده از اسرار افکار یک متن بردارد و خواننده را به دنیایی با کشف های هنری و لذت های ادبی وارد کند. به دلیل کوتاه بودن عمر برخی از باورهای عامیانه و عدم کاربرد آن ها در عصر حاضر، ایجاب می کند که آن ها را از لابه لای آثار جستجو کرد و با ننگاشتن، آن ها را به بند ماندگاری کشید؛ که بی دانستن برخی از این مطالب، فهم بعضی از آثار بسیار مشکل می شود.

در این پایان نامه به استخراج و تبویب عناصر فرهنگ عامه در غزلیات صائب تبریزی پرداخته شده است؛ غزلیاتی که در آن ها با بسامد بسیار بالایی از باورهای مردمی مواجه می شویم به گونه ای که باید صائب را شاعری مردمی بنامیم که بیشتر ابیاتش چون تخته ی تعلیمی برای آموزش مسائل اخلاقی و اجتماعی به ابنای بشر می باشد و زندگی با جزئیاتش، بزرگترین منبع الهام برای سرودن اشعارش بوده است.

واژگان کلیدی: باورهای خرافی، فرهنگ، مردم عامه، صائب تبریزی، غزلیات

فهرست مطالب

صفحه عنوان

فصل اوّل : تعریف و تشریح موضوع

۱-۱- شرح مسئله.....	۲
۲-۱- اهمیت موضوع.....	۲
۳-۱- پیشینه ی تحقیق.....	۲
۴-۱- پرسش های اصلی تحقیق.....	۳
۵-۱- فرضیه های تحقیق.....	۳
۶-۱- روش تحقیق.....	۳
۷-۱- اهداف تحقیق.....	۴
۸-۱- ضرورت تحقیق.....	۴

فصل دوم : تعاریف و کلیات

۱-۲- زندگی، سبک شعری و آثار صائب تبریزی.....	۶
۲-۲- تعاریف فرهنگ عامّه.....	۱۱
۳-۲- علل پیدایش فرهنگ عامّه.....	۱۳
۴-۲- فرهنگ عامّه در جهان.....	۱۴
۵-۲- فرهنگ عامّه در ایران.....	۱۵
۶-۲- اهمیت فرهنگ عامّه.....	۱۷
۷-۲- عناصر فرهنگ عامّه.....	۱۸

فصل سوّم : عناصر فرهنگ عامّه در غزلیات صائب تبریزی

۱-۳- باورهای عامیانه

۱-۱-۳- درآمد.....	۲۲
۲-۱-۳- اشک.....	۲۳
۱-۲-۳- خونین بودن اشک.....	۲۳
۲-۲-۱-۳- اشک از دل برمی آید.....	۲۴
۳-۱-۳- اعتقاد به چشم زخم.....	۲۴

- ۲۶..... ۳-۱-۴-راه های دفع چشم زخم
- ۲۶..... ۳-۱-۴-نیل کشیدن.
- ۲۷..... ۳-۱-۴-خواندن وان یکاد.
- ۲۷..... ۳-۱-۴-حرز و تعویذ
- ۲۸..... ۳-۱-۴-سنگ و آهن ، دافع چشم زخم
- ۲۸..... ۳-۱-۴-هیکل شرم
- ۲۹..... ۳-۱-۴-مهره ی گهواره.
- ۲۹..... ۳-۱-۴-اسپند دود کردن (بوی خوش)
- ۳۰..... ۳-۱-۴-کثیف نگه داشتن کودک.
- ۳۰..... ۳-۱-۴-نمک به همراه داشتن
- ۳۰..... ۳-۱-۴-نپوشیدن لباس های رنگی و زیبا.
- ۳۱..... ۳-۱-۴-لاغری و چهره ی زرد مانع رسیدن چشم زخم
- ۳۱..... ۳-۱-۴-موارد دیگر.
- ۳۲..... ۳-۱-۵-اعتقاد به بخت و سرنوشت.
- ۳۲..... ۳-۱-۶-انار یاسین
- ۳۳..... ۳-۱-۷-انتقال شر
- ۳۳..... ۳-۱-۷-۱-بلاگردان
- ۳۳..... ۳-۱-۷-۲-دور کسی گشتن
- ۳۴..... ۳-۱-۷-۳-درد چیدن
- ۳۴..... ۳-۱-۸-انگشت کودک و شیر
- ۳۴..... ۳-۱-۹-بازشدن گل ها توسط نسیم یا باد صبا.
- ۳۵..... ۳-۱-۱۰-بوسیدن چشم و جدایی
- ۳۵..... ۳-۱-۱۱-به روی کسی یا چیزی از خواب برخاستن
- ۳۶..... ۳-۱-۱۲-پری زده
- ۳۶..... ۳-۱-۱۳-پیشانی و مشخص شدن سرنوشت
- ۳۶..... ۳-۱-۱۴-تبت وارون /واژگون /واژون جهت دفع بلا

- ۳۷..... ۱۵-۱-۳-جرعه فشانی بر خاک
- ۳۸..... ۱۶-۱-۳-چشم
- ۳۸..... ۱۶-۱-۳-جنس چشم
- ۳۸..... ۱۶-۲-۳-نورچشم
- ۳۸..... ۱۷-۱-۳-حفظ حرمت نمک و زیاد شدن روزی
- ۳۹..... ۱۸-۱-۳-خانه های رفته و مهمان غیبی
- ۳۹..... ۱۹-۱-۳-خورشید و ذره
- ۴۰..... ۲۰-۱-۳-خون و باورهای مربوط به آن
- ۴۰..... ۲۰-۱-۳-خون خوردن
- ۴۰..... ۲۰-۲-۳-انتقام خون
- ۴۱..... ۲۱-۱-۳-در هر خانه ای دیوانه ای است
- ۴۱..... ۲۲-۱-۳-دعا و رسیدن به بال فرشتگان
- ۴۲..... ۲۳-۱-۳-دندان صد سالگی
- ۴۲..... ۲۴-۱-۳-دیدن ماه به روی کسی یا چیزی
- ۴۳..... ۲۵-۱-۳-روزی مقدر
- ۴۳..... ۲۶-۱-۳-زن آبتن و طلب کردن هر چه خوشش آید
- ۴۴..... ۲۷-۱-۳-ستاره داشتن در آسمان
- ۴۴..... ۲۸-۱-۳-سر پستان سیاه کردن
- ۴۵..... ۲۹-۱-۳-شبنم و خورشید
- ۴۵..... ۳۰-۱-۳-شیشه و سنگ
- ۴۶..... ۳۱-۱-۳-صدف و تشکیل مروارید
- ۴۶..... ۳۱-۱-۳-گره و گوهر
- ۴۷..... ۳۲-۱-۳-صید حرم
- ۴۷..... ۳۳-۱-۳-عبور ستاره و برآورده شدن دعا
- ۴۷..... ۳۴-۱-۳-عَلَم چرب کردن
- ۴۸..... ۳۵-۱-۳-گاو زمین

- ۴۸..... گنج-۳۶-۱-۳
- ۴۸..... گنج و ویرانه-۱-۳۶-۱-۳
- ۴۹..... گنج و طلسم-۲-۳۶-۱-۳
- ۴۹..... گنج نامه و گنج-۳-۳۶-۱-۳
- ۴۹..... ماه مرد است و خورشید زن است-۳۷-۱-۳
- ۵۰..... مهر گیاه /مردم گیاه-۳۸-۱-۳
- ۵۱..... مهر نبوت-۳۹-۱-۳
- ۵۲..... مهره ی مار-۴۰-۱-۳
- ۵۲..... مهمان و روزی-۴۱-۱-۳
- ۵۳..... میوه های بهشتی-۴۲-۱-۳
- ۵۴..... نگرستن بسیار در آینه و زردی چهره-۴۳-۱-۳
- ۵۴..... نوشیاد (شادی روی کسی خوردن)-۴۴-۱-۳
- ۲-۳-باورها و رسوم مربوط به جانوران
- ۵۶..... در آمد-۱-۲-۳
- ۵۶..... آهو-۲-۲-۳
- ۵۷..... باز-۳-۲-۳
- ۵۷..... پلنگ-۴-۲-۳
- ۵۸..... جغد-۵-۲-۳
- ۵۹..... خرگوش-۶-۲-۳
- ۶۰..... سگ-۷-۲-۳
- ۶۰..... شیر-۸-۲-۳
- ۶۱..... طاوس-۹-۲-۳
- ۶۲..... طوطی-۱۰-۲-۳
- ۶۳..... کرکس-۱۱-۲-۳
- ۶۳..... کبوتر-۱۲-۲-۳
- ۶۴..... مار-۱۳-۲-۳

- ۶۵.....۱۴-۲-۳ ماهی
- ۶۶.....۱۵-۲-۳ مگس
- ۶۶.....۱۶-۲-۳ مورچه

۳-۳- طب عامیانه

- ۶۸.....۱-۳-۳ در آمد
- ۶۹.....۲-۳-۳ بیماری ها
- ۶۹.....۱-۲-۳-۳ استسقا
- ۷۰.....۲-۲-۳-۳ آب سیاه
- ۷۰.....۳-۲-۳-۳ آب مروارید
- ۷۱.....۴-۲-۳-۳ آبله
- ۷۱.....۵-۲-۳-۳ آفت در چشم به خاطر ستاره
- ۷۲.....۶-۲-۳-۳ برص / پیسی
- ۷۲.....۷-۲-۳-۳ تب
- ۷۴.....۸-۲-۳-۳ تبخال و بیرون رفتن تب
- ۷۴.....۹-۲-۳-۳ تب و عرق سرد
- ۷۵.....۱۰-۲-۳-۳ جرب / گر
- ۷۵.....۱۱-۲-۳-۳ جنون و دیوانگی
- ۷۶.....۱-۱۱-۲-۳-۳ جنون دوری
- ۷۶.....۲-۱۱-۲-۳-۳ جنون و فصل بهار
- ۷۷.....۱۲-۲-۳-۳ داغ و سیاهی
- ۷۷.....۱۳-۲-۳-۳ دق
- ۷۷.....۱۴-۲-۳-۳ رشته
- ۷۸.....۱۵-۲-۳-۳ رعشه
- ۷۸.....۱۶-۲-۳-۳ رمد
- ۷۹.....۱۷-۲-۳-۳ ز کام
- ۸۰.....۱۸-۲-۳-۳ زهره

- ۸۰..... ۳-۳-۲-۱۹-سرسام
- ۸۱..... ۳-۳-۲-۲۰-سکته
- ۸۱..... ۳-۳-۲-۲۱-سگ گزیده
- ۸۱..... ۳-۳-۲-۲۲-شبکوری
- ۸۱..... ۳-۳-۲-۲۳-گل در چشم
- ۸۲..... ۳-۳-۲-۲۴-ناخنه
- ۸۲..... ۳-۳-۲-۲۵-نمک در چشم
- ۸۳..... ۳-۳-۳-داروهای و روش های درمان
- ۸۳..... ۳-۳-۱-آب ناشتا و ایجاد بیماری
- ۸۳..... ۳-۳-۲-آینه پیش نفس گرفتن
- ۸۴..... ۳-۳-۳-استخوان سوخته
- ۸۴..... ۳-۳-۴-افیون
- ۸۵..... ۳-۳-۵-الماس و خاصیت درمانی
- ۸۶..... ۳-۳-۶-بادام و شکر
- ۸۶..... ۳-۳-۷-بنگ
- ۸۷..... ۳-۳-۸-بیمار در سحر آرامش بیشتر دارد
- ۸۷..... ۳-۳-۹-پاشیدن آب به روی صورت و به هوش آمدن
- ۸۷..... ۳-۳-۱۰-پان
- ۸۷..... ۳-۳-۱۱-تریاک
- ۸۹..... ۳-۳-۱۲-تلخی و خاصیت دوا
- ۸۹..... ۳-۳-۱۳-توتیا
- ۸۹..... ۳-۳-۱۴-جان به لب رسیدن
- ۹۰..... ۳-۳-۱۵-جواهردارو
- ۹۰..... ۳-۳-۱۶-حشیش
- ۹۰..... ۳-۳-۱۷-خاکستر و بهبود زخم
- ۹۱..... ۳-۳-۱۸-خشخاش

- ۹۱.....۱۹-۳-۳-۳ خشک بند کردن زخم.....
- ۹۲.....۲۰-۳-۳-۳ خون و تأثیر آن در خواب رفتن.....
- ۹۲.....۲۱-۳-۳-۳ داروی بیهوشی (بیهوشدارو).....
- ۹۳.....۲۲-۳-۳-۳ داغ و درمان درد.....
- ۹۳.....۲۳-۳-۳-۳ دعای قدح جهت دفع استسقا.....
- ۹۳.....۲۴-۳-۳-۳ رگ خواب.....
- ۹۴.....۲۵-۳-۳-۳ رگ زدن.....
- ۹۵.....۲۶-۳-۳-۳ روغن بادام و رفع خشکی.....
- ۹۵.....۲۷-۳-۳-۳ روغن بنفشه و نور چشم.....
- ۹۶.....۲۸-۳-۳-۳ ریحان و رفع بی خوابی.....
- ۹۷.....۲۹-۳-۳-۳ زعفران.....
- ۹۷.....۳۰-۳-۳-۳ زن حامله و خشت.....
- ۹۷.....۳۱-۳-۳-۳ زیبق (جیوه) و ایجاد ناشنوایی.....
- ۹۸.....۳۲-۳-۳-۳ سرمه و خاموشی صدا.....
- ۹۸.....۳۳-۳-۳-۳ سرمه و روشنی چشم.....
- ۹۹.....۳۴-۳-۳-۳ سرمه ی جواهر.....
- ۹۹.....۳۵-۳-۳-۳ سیب و درمان بیماری.....
- ۱۰۰.....۳۶-۳-۳-۳ شراب و افزایش خون.....
- ۱۰۱.....۳۷-۳-۳-۳ شراب نوشی و ایجاد تب.....
- ۱۰۱.....۳۸-۳-۳-۳ شربت عناب و رفع خستگی.....
- ۱۰۲.....۳۹-۳-۳-۳ شیر و درمان خشکی مزاج.....
- ۱۰۲.....۴۰-۳-۳-۳ شیر و درمان زهر(سم).....
- ۱۰۲.....۴۱-۳-۳-۳ شیشه ی حجام.....
- ۱۰۳.....۴۲-۳-۳-۳ صندل و درمان سر درد.....
- ۱۰۳.....۴۳-۳-۳-۳ طباشیر.....
- ۱۰۴.....۴۴-۳-۳-۳ عقیق و برطرف کردن تشنگی.....

- ۱۰۵.....عنبر ۴۵-۳-۳-۳
- ۱۰۵.....عود ، سپید شدن دندان و بهبود دماغ پریشان ۴۶-۳-۳-۳
- ۱۰۷.....غوره و نورچشم ۴۷-۳-۳-۳
- ۱۰۷.....فصل بهار و سنگین شدن خواب ۴۸-۳-۳-۳
- ۱۰۷.....کافور و تأثیر آن در بهبود تب و کاهش شهوت ۴۹-۳-۳-۳
- ۱۰۸.....کاه و درمان پرش پلک چشم ۵۰-۳-۳-۳
- ۱۰۸.....کاهگل و درمان بیهوشی ۵۱-۳-۳-۳
- ۱۰۹.....گریستن و ایجاد آرامش ۵۲-۳-۳-۳
- ۱۰۹.....گلاب و دفع سردرد ۵۳-۳-۳-۳
- ۱۱۰.....گلاب و رفع بیهوشی ۵۴-۳-۳-۳
- ۱۱۰.....لعل و رفع تشنگی ۵۵-۳-۳-۳
- ۱۱۱.....مرهم زنگار ۵۶-۳-۳-۳
- ۱۱۱.....مرهم کافوری ۵۷-۳-۳-۳
- ۱۱۲.....مزاج ۵۸-۳-۳-۳
- ۱۱۲.....مزاج شراب گرم و تراست ۵۹-۳-۳-۳
- ۱۱۲.....مُشک و زخم ۶۰-۳-۳-۳
- ۱۱۳.....مفرّح ۶۱-۳-۳-۳
- ۱۱۳.....مومیایی و درمان شکستگی ۶۲-۳-۳-۳
- ۱۱۴.....مه‌ره ی مار و درمان زهر مار ۶۳-۳-۳-۳
- ۱۱۴.....میوه ی شیرین دندان را کند نمی سازد ۶۴-۳-۳-۳
- ۱۱۵.....نبض ۶۵-۳-۳-۳
- ۱۱۶.....نگاه کردن به آفتاب و ایجاد اشک ۶۶-۳-۳-۳
- ۱۱۶.....نوشدارو ۶۷-۳-۳-۳
- ۱۱۶.....هفت پرده ی چشم ۶۸-۳-۳-۳
- ۱۱۷.....اخلاط اربعه ۴-۳-۳-۳
- ۱۱۷.....سودا ۱-۴-۳-۳

- ۱۱۷.....۳-۴-۲-طبیعت خشک سودا.....
- ۱۱۷.....۳-۴-۳-سودا و رنگ زرد.....
- ۱۱۸.....۳-۴-۴-سودا و سیاهی.....
- ۱۱۸.....۳-۴-۵-خون سیاه نشانه ی سودا.....
- ۱۱۸.....۳-۴-۶-سودا و زیاد حرف زدن.....
- ۱۱۹.....۳-۴-۷-چوب گُل و دفع سودا.....
- ۱۱۹.....۳-۴-۸-صفرا.....
- ۱۱۹.....۳-۴-۹-آب سرد دفع صفرا.....
- ۱۲۰.....۳-۴-۱۰-صفرا و تلخی دهان.....
- ۱۲۰.....۳-۴-۱۱-لیمودافع صفراو شکر مولد صفرا.....

۳-۴-نجوم در باورهای عامیانه

- ۱۲۲.....۳-۴-۱-درآمد.....
- ۱۲۲.....۳-۴-۲-آبای علوی و امتهات سفلی.....
- ۱۲۳.....۳-۴-۳-ابر سفید ، باران ندارد.....
- ۱۲۳.....۳-۴-۴-ابر سیاه ، باران دارد.....
- ۱۲۴.....۳-۴-۵-اعتدال ربیعی.....
- ۱۲۴.....۳-۴-۶-انقلاب.....
- ۱۲۴.....۳-۴-۷-بنات النعش.....
- ۱۲۵.....۳-۴-۸-پروین.....
- ۱۲۵.....۳-۴-۹-چشمه ی خورشید.....
- ۱۲۶.....۳-۴-۱۰-خسوف.....
- ۱۲۷.....۳-۴-۱۱-خورشید و تبدیل سنگ به احجار کریمه.....
- ۱۲۷.....۳-۴-۱۲-خورشید سلطان فلک.....
- ۱۲۸.....۳-۴-۱۳-کسوف.....
- ۱۲۸.....۳-۴-۱۴-خورشید و برج اسد.....
- ۱۲۹.....۳-۴-۱۵-مدار خورشید.....

- ۱۲۹.....۱۶-۴-۳-خورشید و رسیدن میوه ها.....
- ۱۲۹.....۱۷-۴-۳-دور قمر.....
- ۱۳۰.....۱۸-۴-۳-رنگ آمیزی ماه.....
- ۱۳۱.....۱۹-۴-۳-زهره.....
- ۱۳۱.....۲۰-۴-۳-زیج.....
- ۱۳۲.....۲۱-۴-۳-ساعت سعد و نحس.....
- ۱۳۲.....۲۲-۴-۳-ساعت پرسیدن.....
- ۱۳۳.....۲۳-۴-۳-ساکن بودن زمین.....
- ۱۳۳.....۲۴-۴-۳-ستارگان ثابت و سیار.....
- ۱۳۴.....۲۵-۴-۳-ستارگان و راهنمایی مسیر حرکت.....
- ۱۳۴.....۲۶-۴-۳-ستاره سوختن.....
- ۱۳۵.....۲۷-۴-۳-ستاره ی دنباله دار.....
- ۱۳۵.....۲۸-۴-۳-سعد و نحس ستارگان.....
- ۱۳۶.....۲۹-۴-۳-سها.....
- ۱۳۷.....۳۰-۴-۳-سهیل.....
- ۱۳۸.....۳۱-۴-۳-سیارات سیعه.....
- ۱۳۸.....۳۲-۴-۳-سیم منسوب به ماه است.....
- ۱۳۸.....۳۳-۴-۳-شرف و هبوط ستارگان.....
- ۱۳۹.....۳۴-۴-۳-صاحب قران.....
- ۱۳۹.....۳۵-۴-۳-صبح صادق و صبح کاذب.....
- ۱۴۰.....۳۶-۴-۳-طالع.....
- ۱۴۱.....۳۷-۴-۳-عیوق.....
- ۱۴۱.....۳۸-۴-۳-فتح باب.....
- ۱۴۲.....۳۹-۴-۳-فلک اطلس.....
- ۱۴۲.....۴۰-۴-۳-فلک.....
- ۱۴۲.....۴۰-۴-۳-۱-حرکت افلاک.....

- ۱۴۳.....۲-۴۰-۴-۳-آواز فلک
- ۱۴۳.....۳-۴۰-۴-۳-جنس فلک
- ۱۴۴.....۴-۴۰-۴-۳-رنگ فلک
- ۱۴۴.....۴۱-۴-۳-قران
- ۱۴۵.....۴۲-۴-۳-قوس قزح
- ۱۴۵.....۴۳-۴-۳-کلف
- ۱۴۶.....۴۴-۴-۳-کهکشان
- ۱۴۶.....۴۵-۴-۳-کیوان
- ۱۴۶.....۴۶-۴-۳-گاو آسمان
- ۱۴۷.....۴۷-۴-۳-ماه و کتان
- ۱۴۷.....۴۸-۴-۳-مشتري
- ۱۴۸.....۴۹-۴-۳-نسر طائر
- ۱۴۸.....۵۰-۴-۳-نور ماه از خورشید است
- ۱۴۹.....۵۱-۴-۳-نه فلک
- ۱۴۹.....۵۲-۴-۳-وبال
- ۱۵۰.....۵۳-۴-۳-هفت فلک
- ۱۵۱.....۵۴-۴-۳-یلدا

۳-۵-افسانه ها

- ۱۵۳.....۱-۵-۳-درآمد
- ۱۵۴.....۲-۵-۳-آب حیات
- ۱۵۵.....۳-۵-۳-افسانه های مربوط به اسکندر
- ۱۵۶.....۱-۳-۵-۳-اسکندر و آب حیات
- ۱۵۷.....۲-۳-۵-۳-زندادان اسکندر
- ۱۵۷.....۳-۳-۵-۳-جام اسکندر
- ۱۵۸.....۴-۳-۵-۳-سد اسکندر
- ۱۵۹.....۴-۵-۳-افلاطون و خم

- ۱۵۹..... ۳-۵-۵- تنور و طوفان
- ۱۶۰..... ۳-۵-۶- حضرت آدم (ع)
- ۱۶۰..... ۳-۵-۶-۱- حضرت آدم (ع) و خوردن گندم
- ۱۶۰..... ۳-۵-۶-۲- حضرت آدم (ع) نخستین شاعر
- ۱۶۱..... ۳-۵-۷- حضرت خضر(ع)
- ۱۶۱..... ۳-۵-۷-۱- حضرت خضر (ع) و آب حیات
- ۱۶۲..... ۳-۵-۷-۲- حضرت خضر (ع) و سرسبزی
- ۱۶۲..... ۳-۵-۷-۳- حضرت خضر(ع) و راهنمایی
- ۱۶۳..... ۳-۵-۸- حضرت سلیمان (ع)
- ۱۶۳..... ۳-۵-۹- حضرت عیسی (ع)
- ۱۶۳..... ۳-۵-۹-۱- حضرت عیسی (ع) و سوزن
- ۱۶۴..... ۳-۵-۹-۲- عروج حضرت عیسی (ع) به آسمان
- ۱۶۴..... ۳-۵-۱۰- دجال
- ۱۶۵..... ۳-۵-۱۱- دوال پا
- ۱۶۵..... ۳-۵-۱۲- رشته ی حضرت مریم (س)
- ۱۶۵..... ۳-۵-۱۳- طاق کسری و خانه ی پیرزن
- ۱۶۶..... ۳-۵-۱۴- قارون
- ۱۶۶..... ۳-۵-۱۵- گنج باد آورد
- ۱۶۷..... ۳-۵-۱۶- گوهر شب چراغ
- ۱۶۸..... ۳-۵-۱۷- هاروت و ماروت

۳-۶- اسطوره ها

- ۱۷۱..... ۳-۶-۱- در آمد
- ۱۷۲..... ۳-۶-۲- آینه اسکندر
- ۱۷۳..... ۳-۶-۳- براق
- ۱۷۳..... ۳-۶-۴- بیژن
- ۱۷۴..... ۳-۶-۵- جام جهان نما

- ۱۷۵.....۳-۶-۶-جمشید
- ۱۷۶.....۳-۶-۷-رخش
- ۱۷۶.....۳-۶-۸-رستم
- ۱۷۷.....۳-۶-۹-روئین تنی
- ۱۷۷.....۳-۶-۱۰-زال
- ۱۷۸.....۳-۶-۱۱-زر دست افشار
- ۱۷۸.....۳-۶-۱۲-زنجیر انوشیروان
- ۱۷۹.....۳-۶-۱۳-سیاوش
- ۱۷۹.....۳-۶-۱۴-شبدیز
- ۱۸۰.....۳-۶-۱۵-ضحاک ماردوش
- ۱۸۰.....۳-۶-۱۶-فریدون
- ۱۸۱.....۳-۶-۱۷-کوه قاف
- ۱۸۲.....۳-۶-۱۸-کیخسرو
- ۱۸۲.....۳-۶-۱۸-۱-غار کیخسرو
- ۱۸۳.....۳-۶-۱۹-گلگون
- ۱۸۳.....۳-۶-۲۰-نیلوفر و خورشید
- ۱۸۳.....۳-۶-۲۱-هفت خان (خوان)

۳-۷-جادو و جادوگری

- ۱۸۶.....۳-۷-۱-درآمد
- ۱۸۶.....۳-۷-۲-افسون خواندن
- ۱۸۷.....۳-۷-۳-اکسیر
- ۱۸۸.....۳-۷-۴-باطل السحر
- ۱۸۸.....۳-۷-۵-پری خوانی
- ۱۸۸.....۳-۷-۶-پری در شیشه کردن
- ۱۸۹.....۳-۷-۷-پیه گرگ بر جایی مالیدن
- ۱۸۹.....۳-۷-۸-تب بستن

- ۱۹۰.....۳-۷-۹-تردستی
- ۱۹۰.....۳-۷-۱۰-جادو
- ۱۹۱.....۳-۷-۱۱-چشم بندی
- ۱۹۱.....۳-۷-۱۲-دنبه گداز
- ۱۹۱.....۳-۷-۱۳-دیو در شیشه کردن
- ۱۹۲.....۳-۷-۱۴-رشته ی تب
- ۱۹۳.....۳-۷-۱۵-سنگ یده (حجر المطر)
- ۱۹۳.....۳-۷-۱۶-شانه بینی و شانه سوختن
- ۱۹۴.....۳-۷-۱۷-شعبده
- ۱۹۴.....۳-۷-۱۸-شیشه ی عمر
- ۱۹۵.....۳-۷-۱۹-طلسم
- ۱۹۵.....۳-۷-۲۰-عزیمت (عزائم)
- ۱۹۵.....۳-۷-۲۱-کیمیا
- ۱۹۶.....۳-۷-۲۲-گره زدن
- ۱۹۷.....۳-۷-۲۳-نظر بند
- ۱۹۷.....۳-۷-۲۴-نعل در آتش گذاشتن

۳-۸-پیشگویی

- ۲۰۰.....۳-۸-۱-درآمد
- ۲۰۰.....۳-۸-۲-تفأل
- ۲۰۱.....۳-۸-۱-۲-تفأل به اعضای بدن
- ۲۰۲.....۳-۸-۲-۳-تفأل به قرآن
- ۲۰۳.....۳-۸-۲-۴-فال تسیح
- ۲۰۳.....۳-۸-۲-۵-فال کتاب
- ۲۰۴.....۳-۸-۲-۶-تفأل به آواز پرندگان
- ۲۰۵.....۳-۸-۳-خواب و تعبیر آن
- ۲۰۵.....۳-۸-۴-رمل

۲۰۶.....۳-۸-۵-کلید افکندن.....

۳-۹-بازی ها

۲۰۹.....۳-۹-۱-درآمد.....

۲۱۰.....۳-۹-۲-اسب چوب.....

۲۱۰.....۳-۹-۳-بازی با کاغذباد(بادبادك بازی).....

۲۱۰.....۳-۹-۴-بیضه در کلاه کسی شکستن.....

۲۱۱.....۳-۹-۵-پرتاب سنگ در رود.....

۲۱۱.....۳-۹-۶-ترنج نشان.....

۲۱۱.....۳-۹-۷-چوگان بازی.....

۲۱۲.....۳-۹-۸-حلقه ربایی.....

۲۱۳.....۳-۹-۹-خاکبازی.....

۲۱۳.....۳-۹-۱۰-دامن سواری.....

۲۱۳.....۳-۹-۱۱-دستبازی.....

۲۱۴.....۳-۹-۱۲-شطرنج.....

۲۱۵.....۳-۹-۱۳-شکستن جناق.....

۲۱۵.....۳-۹-۱۴-قمار.....

۲۱۶.....۳-۹-۱۵-کاسه گردانی.....

۲۱۶.....۳-۹-۱۶-کباده کشیدن.....

۲۱۷.....۳-۹-۱۷-کُشتی.....

۲۱۸.....۳-۹-۱۸-کشتی کاغذی.....

۲۱۸.....۳-۹-۱۹-گل زدن (گل کُشتی).....

۲۱۹.....۳-۹-۲۰-مهره بازی.....

۲۱۹.....۳-۹-۲۱-مهره برچیدن نشانه ی انتهای بازی.....

۲۲۰.....۳-۹-۲۲-نردبازی.....

۲۲۲.....۳-۹-۲۳-نی سواری.....

۳-۱۰-ضرب المثل